

AGB Ardoorie – Evaluatieverslag AGB 2019

Wettelijk kader :

Het Decreet over het lokaal bestuur (DLB) legt aan ieder extern verzelfstandigd agentschap de verplichting op om in het eerste jaar van de legislatuur een evaluatieverslag voor te leggen aan de gemeenteraad (art. 227, tweede lid DLB):

“Elk gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap legt in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de gemeenteraden een evaluatieverslag voor aan de gemeenteraad over de uitvoering van de beheers- of samenwerkingsovereenkomst sinds de inwerkingtreding ervan. Dat verslag omvat ook een evaluatie van de verzelfstandiging, waarover de gemeenteraad zich binnen drie maanden uitspreekt.”

Hoewel het AGB een jaar de tijd heeft voor het opstellen van het evaluatieverslag, is het aangewezen dat de evaluatie voorafgaat aan de nieuwe beheersovereenkomst. Het is immers pas zinvol om na een positieve evaluatie een nieuwe beheersovereenkomst te sluiten. Bovendien bestaat de mogelijkheid dat de evaluatie elementen oplevert, die in de nieuwe beheersovereenkomst moeten worden meegenomen.

Gezien het decreet lokaal bestuur de inhoudelijke invulling van het evaluatieverslag overlaat aan de besturen zelf, zal er hieronder ingegaan worden op:

1. AGB Ardoorie: activiteiten op vandaag
2. Evaluatie van de verzelfstandiging
3. Verderzetting AGB
4. Slotevaluatie van de verzelfstandiging

1) AGB Ardoorie – activiteiten op vandaag:

Per 31/12/2018 kunnen de activiteiten van het AGB als volgt omschreven worden:

Het AGB Ardoorie heeft enerzijds als activiteit een deel van het onroerend goed van de gemeente Ardoorie en, in eerste instantie specifiek, het gemeentehuis van de gemeente Ardoorie te beheren en ter beschikking te stellen van de gemeente en eventuele derde partijen.

Anderzijds heeft het AGB Ardoorie als activiteit het beheer en exploitatie van de gemeentelijke infrastructuur van culturele, toeristische of sportieve activiteiten of voor ontspanning van de gemeente Ardoorie, waaronder in het bijzonder de sporthal “De Ark” en de evenementenhal “De Ark”, gelegen te 8550 Ardoorie, Melkerijstraat 2A.

2) Evaluatie van de verzelfstandiging

Zoals voorzien in artikel 232 Gemeentedecreet, thans 231 DLB, diende een afweging te worden gemaakt van de voor- en nadelen van externe verzelfstandiging.

Vandaag blijkt dat er nog steeds belangrijke motieven aanwezig zijn om de verzelfstandiging te behouden.

Democratische controle en inspraak

Een aandachtspunt bij externe verzelfstandiging is het behoud van democratische controle en inspraak op de verzelfstandigde stedelijke diensten.

Het behoud van democratische controle wordt gewaarborgd door de wijze waarop de raad van bestuur wordt samengesteld, door de bevoegdheden die bij de gemeenteraad blijven en door de beheersovereenkomst die tussen het bestuur en het bedrijf moet worden gesloten.

De raad van bestuur is samengesteld volgens de regels zoals bepaald in artikel 235 van het Decreet over het lokaal bestuur en de bepalingen zoals opgenomen in de statuten van het AGB. In Ardoos is elk lid van de gemeenteraad tevens lid van de raad van bestuur zodat er zeker democratische controle is.

Boekhouding BBC

De decreten van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn legden de autonome gemeentebedrijven, de autonome provinciebedrijven en de OCMW-verenigingen van publiek recht (titel VIII, hoofdstuk I van het OCMW-decreet) de verplichting op om beleidsrapporten op te maken en de *boekhouding* te voeren *volgens de regels van de beleids- en beheerscyclus*.

Strategische planning staat centraal in de beleids- en beheerscyclus. De autonome gemeentebedrijven moeten bij hun planning rekening houden met de beleidsvisie en de beleidsdoelstellingen van hun lokaal bestuur. Gekoppeld aan de implementatie van de beleids- en beheerscyclus is er ook een digitale rapportering van de beleidsrapporten. De budgetterings- en boekhoudsoftware van het AGB voorziet in de mogelijkheid ervan.

De decreetgever heeft bij die uitbreiding van het toepassingsgebied van de beleids- en beheerscyclus wel rekening gehouden met de *eigenheid* van deze verzelfstandigde entiteiten. De toepassing van de beleids- en beheerscyclus geldt daarom wel voor de beleidsrapporten en voor de boekhouding, maar niet voor het beheersmatige luik: de regels over het aangaan en uitvoeren van verbintenissen, de registratie van vastleggingen en de beperking en bewaking van de kredieten gelden niet voor de autonome gemeentebedrijven.

Fiscaal voordeel

Sinds de oprichting van het AGB is het fiscale kader grondig geëvolueerd.

Het is zo dat een exploitatie-AGB voor sport, cultuur, ... buiten de uitzondering van art. 44 (vrijstellingen) valt wanneer er voldaan wordt aan het winst(uitkerings)oogmerk.

Desgevallend wordt dit AGB een BTW-plichtige met (al dan niet volledig) recht op aftrek.

Het winstoogmerk op zich wordt echter niet voldoende gestaafd enkel door een statutaire bepaling, maar zal ook moeten blijken uit de effectief gerealiseerde boekhoudkundige resultaten. Als er systematisch tekorten voorkomen in hoofde van het AGB kan een

probleem optreden en kan de vrijstelling van art. 44 alsnog worden ingeroepen. Omdat in vele AGB's de exploitatieontvangsten doorgaans ontoereikend zijn om de exploitatiekosten te dekken, zal de gemeente moeten tussenkomen in de werking om het winstoogmerk te realiseren.

Tot boekjaar 2015 kon dit tekort van het AGB door de gemeente bijgesteld worden via een werkingssubsidie. Deze was vrij eenvoudig te berekenen en bij te sturen. Met ingang van 1 januari 2016 worden de gemeentelijke werkingssubsidies niet langer aanvaard door de fiscus voor de beoordeling van het winstoogmerk: er moet namelijk een rechtstreeks verband bestaan tussen de prijs en de subsidie die de gemeente betaalt om een welbepaald goed te leveren of een welbepaalde dienst te verrichten. Zo werd de algemene werkingssubsidie (niet onderworpen aan BTW) vervangen door de prijssubsidie (wel onderworpen aan BTW). Gezien de prijssubsidie onderworpen is aan hetzelfde tarief als de basisprestatie (bv. het recht op toegang tot sport/cultuur/...) ontstaat er een meerkost voor de gemeente (vaak 6%) ten opzichte van de financiering via algemene werkingssubsidies.

Bovendien kan een aanpassing enkel gebeuren voor verkopen in de toekomst, wat aanpassen tijdens het jaar bijzonder moeilijk en minder voorspelbaar maakt. Dit zorgt voor onzekerheid omtrent de uiteindelijk te betalen belastingen. Dit kan een teveel aan te betalen BTW zijn, maar ook een vennootschapsbelasting in geval van winst.

Alle fiscale controles die reeds plaatsvonden in het verleden zijn in goede orde verlopen en hebben niet geleid tot een verplichte regularisering van teruggevorderde BTW en/of boetes.

Nadelen:

De werking van het AGB vergt een aantal inspanningen en er zijn ook een aantal kosten aan verbonden.

Tot en met de jaarrekening 2018 is een controle door een bedrijfsrevisor noodzakelijk. Mogelijks valt dit nazicht en de bijhorende kost weg vanaf de jaarrekening 2019. Het feit dat er via een AGB gewerkt wordt, zorgt ervoor dat er een diepgaande kennis nodig is op het vlak van BTW en vennootschapswetgeving. Dit vraagt de nodige investeringen in ons personeel (tijd en opleidingen). Eventueel kunnen externe consultants nodig zijn, die de gemeentelijke administratie helpen bij het correct naleven van de wetgeving.

Ook voor software toepassingen is het niet evident om een efficiënte tool te ontwikkelen voor de berekening en facturatie van de prijssubsidie. De complexe materie brengt ook complexere software met zich mee. Eens de software goed werkt, is het ook van belang dat de personeelsleden die er mee aan de slag gaan goed op te leiden. Dit zijn inspanningen die een gemeentebestuur zonder AGB in mindere mate hoeft te doen.

3) Verderzetting AGB

In de voorbije legislatuur werd veel geïnvesteerd in het AGB. In tegenstelling tot een gelijkaardige exploitatie binnen de gemeente kon in het AGB de BTW gerecupereerd worden (zoals blijkt uit de ingediende aangiften van bij de opstart tot en met het 4de kwartaal 2018).

Dit BTW voordeel dient echter genuanceerd te worden: Dit voordeel evolueert in de tijd: de grootste aftrek van BTW situeert zich bij aanvang op moment van de investering.

De afgetrokken BTW uit het verleden wordt door de BTW administratie immers 'afgeschreven' over een periode van 15 jaar (de termijn die geldt voor gebouwen). Wanneer het AGB haar activiteiten als BTW-plichtige zou stopzetten, dan dienen er herzieningen te gebeuren van de gerecupereerde BTW: met andere woorden er dient een gedeelte van de afgetrokken BTW terugbetaald te worden. Zonder grote nieuwe investeringsprojecten neemt het "saldo voordeel" dus af in de tijd.

4) Slotevaluatie van de verzelfstandiging

Werken met een AGB vraagt een extra inspanning en extra capaciteit van de gemeente op het gebied van werkingsmiddelen.

Tegenover deze extra inspanning staat een financieel/fiscaal voordeel.

Gezien de gedane uitgaven in het recente verleden is het aangewezen de werking van het AGB verder te zetten in de legislatuur 2019-2024.

Opgemaakt op 14 oktober 2019

Voorzitter van de raad van bestuur
Karlos Callens

